

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil.,
pentru a doua- și a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

Pace la răsărit

(x) Pe lângă toate piedecile numeroase și grele, puse în calea tratativelor cu marea Rusie și cu mica România, nădejdea de pace s'a împlinit.

În 3 Martie 1918 s'a semnat la Brest Litovsc tratatul păcii între Germania, Austro-Ungaria, Turcia și Bulgaria de-o parte și între Rusia de altă parte.

Situația militară deplorabilă și raporturile încurcate interne, — sau, în două cuvinte, *neapărata nevoie*, — au făcut pe stăpânitorii dela Petrograd să grăbească în mod neobișnuit intrarea la învoială cu puterile centrale.

Războiul nostru cu Rusia s'a sfârșit. O dinastie este detronată. Împărăția, care era cea mai mare din lume, începe a da naștere la state nouă și neatârătoare, formate din corpul său propriu.

Acum se învederează și mai mult fatala greșală, săvârșită de țarul Nicolae II, care în deplin acord cu ideile oamenilor din împrejurimea sa, a socotit că cel mai potrivit mijloc de potolire a mișcărilor «primejdioase» din întinsa împărăție este trimiterea în război a supușilor credincioși.

Nemulțumirile și energiile, adunate în sufletele acestor supuși, ca să nu explodeze și să amenințe domnia Romanovilor și a favoriților săi, trebuiau — după pilda înaintașilor — abătute și descărcate în altă parte: la 1905 în războiul cu Japonia, la 1914 în luptele uriașe cu Germania și Austro-Ungaria.

Socoteala domnilor nu se dovedise tocmai bună nici în 1905. Și, cu toate acestea, vechii stăpânitori ai Rusiei au continuat să-și închidă ochii, încrezuți în puterea armelor de foc și în alipirea țărânilor către dinastie.

Războiul s'a pornit în 1914 cu ușorătatea dela 1905.

Acum însă mișcările revoluționare, neizbutite mai înainte, dau ca rezultat alungarea țarului despot de pe tronul rusesc, înlocuirea lui cu un guvern revoluționar, și descompunerea unei împărății sătule de domnia țaristă și de păcatele ei.

Trei state nouă independente ar fi până acum așa zicând întemeiate: Ucraina, Finlanda și Polonia. Ministrul de externe, contele Czernin, a spus în delegațiune, că Polonia poate să hotărască asupra sorții sale, așa cum dorește poporul polon, fără nici o înrăurire din partea monarhiei.

În Germania asemenea este mai puternic curentul, care în interesul păcii durabile și pentru a nu da nou nutremânt gândurilor de revanșă, stăruiește pentru pace fără anecări și fără despăgubire de război.

Cu raport la regatul român, diplomația austro-ungară a accentuat de nou, că n'are de scop să ruineze România în interesele sale naționale de existență; ci, îndrumând statul român în direcția menirii sale istorice voiește să pună temeiuri nouă pentru o dezvoltare sănătoasă a țării românești.

Sub puterea faptelor dela Brest-Litovsc din 3 Martie va urma repede și pacea cu Bucureștii.

Demersurile diplomatice cu Rusia și cu România au trebuit să iasă aici; deoarece la spatele acestor demersuri se găsea și — Hindenburg.

Dar, tot așa de adevărat rămâne și aceea, că o nouă amânare putea să devie foarte funestă, cu deosebire pentru o țărișoară cum este România.

Tratativele cu România După telegrame cu data de 5 Martie dela Berlin, tratativele de pace cu România decurg favorabil și în scurt timp au să fie terminate.

O parte a delegaților austro-ungari și germani a plecat dela Brest-Litovsc la București, unde a sosit în 5 Martie seara. Contele Czernin și secretarul de stat Kühlmann au semnat în București tratatul de pace cu Rusia.

Se crede, că guvernul Averescu va fi înlocuit prin un guvern *Marghiloman* — *Carp* — *Beldiman*.

Chestiunea de naționalități

— Declarațiile unui fost ministru —

Deputatul Székely Ferenc, fost ministru de justiție, a ținut în ședința a opta, din 27 l. tr., a comisiei pentru examinarea proiectului de reformă electorală, o vorbire mai lungă în care s'a ocupat în deosebi cu chestiunea naționalităților.

Vorbirea deputatului Székely, vrednică de toată atențiunea, cuprinde în partea aceasta următoarele:

Voiesc să mă pronunț despre așa numita *primejdie de naționalități*. În patria noastră nu există, slavă Domnului, primejdii de naționalități. Maghiarii se găsesc astăzi — dacă

nu socotim pe croați — în majoritate absolută, se bucură de-o cultură superioară, sânt mai avuți și țin în mână lor administrația și justiția.

Afară d'aceasta, este fapt istoric că popoarele cu care trăim împreună, pe lângă toată diferența de limbă, și cu toate năzuințele lor culturale deosebite, au avut nevoie în curs de veacuri, și vor avea și în viitor, de conducerea politică a maghiarilor. Și, tocmai din acest punct de vedere, este de însemnătate foarte mare, ca popoarele să fie *mulțumite*.

În mijlocul războiului universal, și în urma importantei hotărâtoare a proiectului de lege din fața noastră, trebuie să cercetăm: am dat oare puțin, ca mulțumirea naționalităților să se ivească, să se susțină și să se întărească? Și, dacă n'am dat puțină aceasta, vom fi oare în stare să suplinim la timp negrija noastră?

Răspunsul meu la prima întrebare este, că durere n'am căutat d'ajuns să facem naționalitățile să se simțească mulțumite. În viața socială, mai ales în ținutul de răsărit al țării, am stat în general la o parte, limba lor n'am învățat-o (Mișcare), și le-am tratat ca elemente, care nu-s tocmai de-o seamă cu noi.

Aceasta a produs multă amărăciune și a înstrăinat de cercurile noastre numeroși indivizi nemaghiari, culți și cu bune gânduri pentru noi.

Altă mare greșală am făcut prin aceea, că elementele care se păreau mai capabile și mai de încredere, nu le-am primit decât rar și excepțional în tagma funcționarilor de stat și municipali.

FOIȘOARA

Suferințe

— Povestire după M. Jókai —

(Urmare).

— Eu însă repet, domnul meu, — zise doctorul, — că poți să-mi pui aici toate comorile lumii, și n'o să mă hotărăști să fac o operație într'un țesut pe care-l găsesc perfect sănătos.

— Dar dacă v'o cer eu?

— Nici atunci nu. Fiindcă cinstea și conștiința profesiei mele nu-mi permit să mă expun ca toată lumea să spună, despre dumneata că ai fost un idiot, iar despre mine că m'am lăsat îndemnat de lăcomia unui bilet de o mie, sau că am fost și eu un prost care n'am cunoscut că aci nu era nici o indicație de operație.

— Bine. Atunci o să fac altfel. Iată aci este cuțitul, — o să-mi fac operația eu însumi. N'o voi reuși așa de bine, cu mâna stângă și fără cunoștințe de anatomie, — dar pe urmă, ceace voi strica eu, tot știința d-voastră are să vină să îndrepteze...

Doctorul nu putuse opri pe ciudatul pacient să pună mâna pe un cuțit de pe masa de operații. Când îl văzu hotărât să taie, și poate prin atingerea unei artere să-și facă un rău și mai mare:

— Stai! — zise, — să-ți fac dar operația pe care mi-o ceri. În definitiv am să fac lucrul așa ca cel puțin să nu-ți strice. Aide, fie.

Se gândea că acum era chipul cel mai potrivit de a scăpa de acest nebun, și de a-l scăpa și pe el de un act smintit ce ar fi putut să-i devie fatal.

— Privește în lături, îi zise.

Dar străinul stăruia să urmărească operația cu ochii lui, și nu se arătă de loc emoționat la curgerea sângelui; ținea să arate anume locul, unde, și până unde cerea să i se facă operația.

Doctorul respiră ușurat, după ce făcu extirparea în locul arătat și aplică un pansament după toate regulile artei. Dar și mai mulțumit păru pacientul.

— Acum nu te mai doare? întrebă omul științei.

— Nu, — mi-ai luat ca și cu mâna orice durere, — zise cu ochii strălucitori de mulțumire. Cu acele câteva picături de sânge ce au curs sub cuțit, s'a scurs pare-că orice durere din trupul meu trudit. Sânt ca renăscut. Nu mai sufer. Vă dătoresc mântuirea mea...

Cu adevărat, întreaga înfățișare a străinului se schimbă. În locul expresiei de durere intolerabilă, fața-i arăta acum o mulțămire zimbătoare și plină de recunoștință. Fruntea, încrețită înainte, era iarăș senină, privirea scânteia ca a unui om revenit la

dor și plăcerea vieții, — eră cu un cuvânt cu totul alt om, în fața medicului.

Intinse mâna stângă, liberă, omului de știință și cu o intonare plină de bucurie, îi zise:

— Primiți mulțumirile mele cele mai sincere. Mi-ți făcut un bine ce nu se poate compara nici pe departe cu mica răsplătă ce mi-am permis să vă ofer. Dar sper că voi găsi mijlocul de a vă arăta recunoștința mea întreagă mai târziu.

Doctorul nu împărtășea aceeaș părere și nu voi să primească cu nici un preț hârtia de o mie. Străinul o lăsă totuși, spunându-i să o dea din partea lui pentru vre-o operă de binefacere, și se depărta brusc.

Au trecut după aceasta vre-o câteva săptămâni, când într-o dimineață, tot la o oră neobișnuit de matinală, doctorul fu înștiințat, că iarăși a venit clientul cel misterios.

Medicul îl primi iarăși numai decât, și văzu în fața-i din nou aceeaș ființă suferindă din rândul trecut. Omul abea se putea ține pe picioare, și cum intra căzu pe un fotoliu, gemând ca în ceasul morții.

— Ce s'a mai întâmplat iar? întrebă doctorul.

— Operația n'a fost făcută destul de adânc, gemu cu o voce abea înțeleasă nenorocitul. Durerile mi-au revenit, — și mai îngrozitoare decât înainte. Brațul mi-e ca și paralizat. Am suferit, nevoind să vă mai supăr, și zicându-mi că poate focul acesta

va pătrunde în sfârșit adânc, până la inimă sau la creier și va pune capăt și vieții acesteia chinuite. Dar nu s'a întâmplat așa; răul acesta nu vrea să mă omoare, vrea numai să mă tortureze. Dar nu pot să-l suport, e peste închipuirea omenească. De aceea am venit să cer o operație nouă, mai adâncă, poate voi scăpa de chinuri.

Medicul desfăcu pansamentul. Mica rană făcută la prima operație era complet vindecată; nici o complicație nu se produsese, — nimic nu arăta că ar fi putut să se pornească vre-un proces morbid; pulsul era regulat, nici urmă de friguri sau de vre-o inflamație.

— E ceva cu totul inexplicabil! — zise doctorul ca pentru el însuși. În lunga mea carieră de medic nu mi s'a întâmplat să mai dau peste asemenea caz.

— Da, îmi dau seama că e ceva ce nu încap în mintea omenească, — gemu bolnavul; — dar eu sufer, acesta este adevărul; care să fie cauza? de ce să cercetăm? — Scăparea nu poate fi decât într-o nouă operație. Trebuie să mi-o faceți.

Chibzuind, doctorul își zise că în cele din urmă o repetare a operației nici decum primejdioasă, era cu adevărat soluția cea mai la îndemână pentru a calma pe ciudatul pacient. Luă cuțitul și făcu o tăietură mai profundă. Ca și întâia oară, fața necunoscutului luă la vederea micii scurgeri de sânge, o expresie de

Trebue să constatăm, că nemulțumirea nici pe vremea actualului război universal n'a clătinat partea covârșitoare a naționalităților întru împlinirea datoriilor față de patrie.

Dacă recunoaștem și admitem acest lucru, vom putea lămurii și înțelegerea a doua. Greșelile și neînțelegerile noastre se mai pot repara.

Nu este scopul meu să dezvolt acum pe larg problema naționalităților; dar este datoria mea să spun pe față, că nu se mai poate susține situația prezentă, după care elementul maghiar, aflător în majoritate neînsemnată, să dea corpul de funcționari pe seama țării întregi, pe seama tuturor naționalităților.

Maghiarii trebue să învețe mai din adins, și trebue să lucreze mai mult, ca să-și poată păstra neștirbit rolul de conducători pentru viitor. Dacă aceasta o săvârșesc din sentimentul nobil al datoriei către patrie, vor face țara mai fericită și, cu timpul, mai unguerească. Școala, cultura maghiară, armata maghiară și — cum s'a amintit — societatea maghiară trebue să-și îndeplinească bine chemarea. — Îmbunătățindu-se raporturile interne și încetând sau oprind înrăuirile păgubitoare și ademenirile externe, faptele noastre vor avea de sigur rezultatul dorit.

Având în vedere considerațiile expuse, oratorul nu vede nici o primăjdie din partea naționalităților, dacă se primește proiectul de lege electorală în felul cum este alcătuit.

Incheierea păcii

Tratatul de pace făcut în 3 Martie 1918 la Brest-Litovsk cu Rusia, conține următoarele hotărâri, — cunoscute de alt fel mai toate din expunerile rostite în ședința din urmă a camerei imperiale germane:

1. Terminarea stării de război, cu adaosul «*săntem decise, să trăim în pace și prietenie unii cu alții*».
2. Agitațiile bolșevicilor încetează.
3. Statele mărginașe de vest se desfac de Rusia.
4. Soarta lor se va hotărâ din partea puterilor centrale în înțelegere cu populațiunea.
5. Teritoriile ocupate vor fi evacuate de trupele germane, după ce se va face demobilizarea completă în Rusia.
6. Anatolia răsăriteană va fi evacuată de Rusia, iar *Batum* și *Kars*, cucerite în anul 1878, vor fi retrocedate fără amănare Turciei.
7. Completă demobilizarea rusească pe uscat și pe mare. Armata roșie asemenea va fi disolvată.
8. Rusia se obligă a face imediat

pace cu Ucraina și a recunoaște tratatul de pace între puterile centrale și Ucraina.

9. Rusia își retrage trupele din Ucraina și nu mai face nici o agitație.

10. Estonia și Livonia vor fi ocupate deocamdată de o putere polițială germană.

11. Finlanda se evacuează.

12. Independență absolută pentru Persia și Afganistan.

13. Demiterea prizonierilor de război în patria lor.

14. Nici o despăgubire de război.

15. Reluarea legăturilor diplomatice îndată după ratificarea contractului de pace.

16. Regularea raporturilor economice, publice și de drept.

Telegrama împăratului german. Cu prilejul păcii cu Rusia, împăratul Wilhelm a trimis cancelarului imperial următoarea telegramă:

Spada germană a adus pacea cu Rusia. O bucurie plină de mândrie mă cuprinde la faptele armatei mele, și la perseverența poporului meu. Este mulțumire pentru mine, că noi am salvat sângele german și cultura germană.

Pentru viitor

În legătură cu tratativele dintre România și puterile centrale, *Gazeta Bucureștilor* scrie:

... Poporul din România nu poartă vina războiului din 1916.

Poporul inteligent, făcut pentru o cultură strălucită, pașnic prin dovada în trecut, blând, ospitalier, — el e încă chemat, cu toată asprimea împrejurărilor, la o dezvoltare europeană importantă.

Când conducătorii vor înceta să-l întrebuițeze ca pe simplu sclav și se vor îngriji de instruirea și de educația lui, România va fi o țară cu totul nouă, și individualități puternice se vor naște întru infața sa îndreptate stările de astăzi.

Armatele puterilor centrale știu mai bine ca ori cine primirea pretinească pe care au avut-o în popor. Nenumăratele legături create între germani și români, între austrieci și români, la toate treptele sociale, nu dovedesc inimizități și lipsă de simpatie reciprocă. În peste un an de ocupațiune, care a permis românilor și germanilor să se cunoască, s'a întemeiat insensibil cea mai bună garanție de prietenie viitoare, mai tare decât tratativele, mai sigură decât ori ce politică dusă de clasele suprapuse.

Ce a lipsit în trecut, a fost tocmai această cimentare.

Dacă printr-o înțelegere între state, numărul românilor trimiși în Germania și Austria ar fi fost cu mult mai mare, dacă în afară de câțiva militari și ingineri, s'ar fi perfecționat în contact cu munca germană, mulți lucrători, mulți negustori, dacă s'ar fi luat măsuri ca limba germană să fie pretutindeni studiată la noi, ideea războiului, care a găsit în ignoranța noastră cel mai favorabil teren, nu putea să fie primită.

ușurare, de fericire. Și tot ca atunci, nu găsea destule cuvinte de mulțumire, de recunoștință.

— Acum iar nu mă mai doare, — îi spuse. Și sper că voi fi în sfârșit vindecat cu totul. Când rana se va închide...

Dar iar se posomora.

— Cine știe? adaogă; poate durerile vor reveni, și peste o lună mă veți vedea iarăși aci.

— Să-ți scoți din cap asemenea idei, — îi zise doctorul. Fii încredințat că ești vindecat cu totul; să nu te mai gândești la durerile acelea, și n'au să-ți mai revină.

— Să fie așa; — totuși eu vă zic: la revedere.

Doctorul comunică și altor colegi acest caz cu totul curios, unic în practica orișicărui. S'au emis și s'au discutat diferite păreri, din punctul de vedere științific, — dar la o lămurire a lucrului nu s'a putut ajunge.

S'a convenit că dacă ciudatul pacient s'ar mai prezenta, să se facă un consult, pentru curiozitatea cazului ce trebuia să intereseze întreaga știință medicală.

Dar misteriosul bolnav nu s'a mai înfățișat. În locul lui, sosi după câțva timp o scrisoare, pe care desfăcând-o, medicul chirurg citi următoarele:

«Stimate domnule doctor!

Nu mai vreau să vă țin în nedumerire asupra cazului curios, care de sigur vă

va fi pricinuit multă bătaie de cap, cu rana nevăzută dela mâna mea, pe care ați operat-o în două rânduri.

Iată aci descrierea cauzei și originii acelei boale ce poate ați crezut că nu era decât în închipuirea mea, dar care cu toate acestea era foarte adânc reală; — v'o dau într'un moment în care am hotărât să nu mai lupt împotriva ei, căci văd, și veți vedea și d-voastră, că e zadarnic:

Eu, am fost un om foarte fericit până acum de curând, — nu e nici o jumătate de an de atunci. Părinții mi-au lăsat avere, puteam să trăiesc fără nici o grijă; — n'aveam decât pretini, și lumea era deschisă dorului de viață ce un om poate avea la vârsta abea de treizeci și cinci de ani.

Va fi un an acum de când m'am însurat. A fost o căsătorie din dragoste. Tovarășa de viață pe care mi-am ales-o era o ființă perfectă; frumoasă, cultă și inimoasă, — deși nu era de acelaș rang cu mine, căci nu fusese până atunci decât dama de companie a unei mari proprietărese vecine cu moșia mea. Nu puteam să am însă nici o îndoială că tânăra fată sărăcuță s'a atașat de mine numai din iubire curată, fără gând sau calcul de avere și mărire.

Mă iubea, cum o iubeam și eu. Totul îmi dovedea acest lucru; — și timp de o jumătate de an, după căsătoria mea, am fost omul cel mai fericit de pe pământ.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 4 Martie. (Of.) Pe frontul italian nu s'a petrecut nimic deosebit.

Operațiile militare în *Podolia* se urmează cu succes. Prada de război se urcă până acum: peste 770 de tunuri, 1100 mitraliere și mari cantități de felurit material de război.

Budapesta, 5 Martie. (Of.) Pe frontul italian nici o întâmplare deosebită.

Operațiunile pentru restabilirea ordinii și siguranței în Ucraina își urmează cursul intenționat de noi.

România a primit condițiile de armistițiu ale puterilor centrale.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 4 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Grupul de armate ale principelui Rupprecht de Bavaria și ale principelui moștenitor german: Câteva din detașamentele noastre de asalt au pătruns în liniile dușmane dela Isère și au prins câțiva belgieni. Pe frontul din Flandra, în mai multe locuri, au înaintat englezii, după un foc puternic. I-am respins. Incolo activitatea războinică s'a mărginit la lupte artileristice și de mine pe unele sectoare.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: Pe înălțimile dela

Meusa artileria franceză și aruncătoarele de mine au desfășurat din timp în timp vie activitate. La nordul canalului Rin-Marna, spre vest de Blamont și sud de Metzeral, cu prilejul întreprinderilor mai mici, am făcut 27 de prizonieri.

Frontul *răsăritean*: În urma semnării tratatului de pace cu Rusia, am sistat mișcările militare în Rusia mare.

La fronturile celelalte nimic nou.

Berlin, 5 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Grupurile de armate ale principelui de coroană Rupprecht de Bavaria și ale principelui moștenitor german: Vie activitate de recunoașteri pe multe locuri ale frontului. La nord de Reims și pe țărmul ostic al Meusei s'a întezit din vreme în vreme activitatea artileriei franceze.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: Pe înălțimile răsăritene ale Meusei foc violent de tunuri. Detașamente tari franceze au atacat seara pozițiile noastre dela Mouilly. Le-am respins prin contraatac. Intensivă activitate a domnit ieri și pe frontul din Lorena și în Vogesii de mijloc.

Frontul *răsăritean*: Românii au primit condițiile noastre. Astfel intră de nou în vigoare armistițiul cu România.

Nici o noutate pe celelalte fronturi.

Ludendorff.

Ziua aceea...

— Meditații —

«Iar când va veni Fiul omului și va ședea pe scaunul mării sale, se vor aduna înaintea lui toate limbile, și-i va despărți pe dânșii: blăstămății vor merge în muncă veșnică, iar dreptii în viața veșnică».

Această judecată din urmă e una din cele mai mișcătoare și mai adânci taine ale credinței și e bine să ne înfățișăm cât mai des înaintea ochilor sufletești icoana acestei puternice. Ea influențează, ca o măreată și îngrozitoare furtună, ce de pe creștetul munților amenință să se descarce asupra lanurilor îmbelșugate dela șes, ca vederea mării înviforate ale cărei valuri se înalță gata de a înghiți pe îndrăznețul călător. Lucrează înfricoșător, dar în aceeași vreme înalță, luminează și curățește.

Aceasta e ziua mănecii, ziua socotelii definitive între Dumnezeu și oameni, ziua veșnicei despărțiri.

Cât de îngrozitor va fi dacă turma mare se va așeza de a dreapta, iar cei mai de seamă, cei aleși ai poporului între aceștia chiar preoți, vor fi puși de-a stânga; dacă suflete smerite și nebagate în seamă, amărâți, fără știință, săraci, cari în viața lor n'au putut ținea în șerpar două zile un ban, aceștia vor forma turma lui Hristos;

iar cei ce au dus aici o viață strălucitoare, plină de dar și bunătăți, ori au fost capete a căror faimă s'a dus departe, sau preoți sfințiți pentru slujba lui Dumnezeu, — și ei vor fi trimiși între capre!

Dar, pe lângă această parte de frică, ziua judecării mai are pentru tot sufletul o latură *mângâietoare*.

În vremuri de grele încercări, de prigoniri dela oameni și asuprii din partea sorții, credința într-o dreaptă judecată, ce va să vină, însuflă curaj și dă putere. Ochiul inimii trebue ridicat în ceasuri de cumpănă spre această zi de biruință definitivă a împărăției lui Dumnezeu și cu încredere să urmărim semnul de chemare a lui Hristos.

Spre această zi de judecată îndreaptă Domnul luarea aminte a vrăjmașilor săi, când la părere sta neputincios înaintea scaunului lor de judecată, zicându-le: «*Și veți vedea odată pe Fiul omului venind pe norii cerului*».

Desigur biserica creștinească, biserica lui Hristos a obținut în cursul vremii, și realizează și azi rezultate pline de biruință dar triumful ei definitiv va urma abia la actul de încheiere a istoriei sale.

Semi-întunecul încercărilor veacului acestuia îngăduie multora să se subtragă puterii adevărului și judecării dreptății, ră-

Zilele ne treceau în o adevărată încântare. Când afacerile mă nevoiau să lipsesc o zi sau două dela moșie, ea nu avea astâmpăr — mă întâmpina pe jos, până departe, la întoarcere, — iar dacă întârziam mai mult, mă aștepta noaptea, nu dormea.

Singura casă în care umbla, era la fosta ei stăpână, de care acum o lega o pretinie strânsă. Dar nici acolo n'avea stare, ci era mereu îngrijorată de mine, mă aștepta să viu s'o iau, — și de cele mai multe ori nu mă mai aștepta, ci se întorcea la mine mai curând de cât ne era vorba.

Alipirea ei de mine mergea atât de departe, încât la seratele pe cari le dam, refuza să danseze cu alții, ca nimeni să n'o atingă, — și izbucnea în lacrimi când i se părea că vre-un cavaler sau altul avea aerul de a voi să-i facă curte. Cu un cuvânt, nevasta mea era un fel de copil nevinovat, al cărui gând întreg eram eu și numai eu, și care se acuza și mi se spovedea ca de un păcat și atunci când avea câte un vis în care eu nu-i apăream.

Așa eră. Și totuși, nu știu ce demon a putut să fie acela, care mi-a șoptit la ureche odată: Dar dacă toate acestea nu sânt decât prefăcătorii, — dar dacă sub toate aceste dovezi de dragoste excesivă nu se ascunde o trădare?... Omul e atât de nebun, încât în mijlocul celei mai mari fericiri nu se poate opri să nu-și caute el singur prilejul chinurii.

Nevasta mea avea o masă de scris, ale cărei sertare le ținea mereu încuiate. Eu am observat lucrul acesta, și dintr-o zi într'alta ajunsesem să mă întreb, de ce oare această fereală, de ce grija de a nu arunca nimeni, și nici chiar eu, o privire indiscretă asupra conținutului acestor sertare?

Întâi, m'am gândit la acest lucru în mod vag. Apoi din ce în ce mi s'a înfipt ca un cui în minte ideea: Femeea aceasta are ceva de ascuns; ceva de ascuns chiar de mine. De ce de mine? — Vedeam fața ei nevinovată, privirea senină și iubitoare.

Dar dacă totul nu era decât amăgire?...

Intr'una din zile, vecina moșiei noastre, contesa W., veni să ia pe nevasta mea la dansa, pentru o după-miază. Am făgăduit să mă duc și eu, mai târziu. Imi aveam însă planul meu.

Îndată ce trăsura cu cele două prietene porni dela conac, strânsei toate cheile ce-mi închipuiam că puteau să se potrivească, și reușii să deschid sertarele mesei de scris cele pururea încuiate.

Aveam acelaș sentiment pe care trebuie să-l aibă hoțul, care fură pentru întâia oară. Eram și eu în felul meu un hoț, care venea să fure secretele unei biete femei.

(Va urma)

zând de amenințările și îndrumările dumnezeiești, ca odată pe vremea potopului, ori a perirei Sodomei. Dar va veni ziua judecării. Atunci se va sfășia vâul ce desparte petrecerea noastră de aici de întinsul împărăției de dincolo; și dreptatea supranaturală nu va mai lumina numai ca o stea din depărtare, blândă și tăcută.

«Ca un fulger dela răsărit până la apus», așa va apărea Hristos, dreptatea cea veșnică. Nimic nu este atât de lămurit și nimic nu vestește mai pătrunzător prezența sa, ca tocmai fulgerul pe întinsa boltă întunecată în vremea nopții. Acum încetează ori-ce îndoială, ori-ce șovăire. Acum se înfățișează dreptatea în toată mărimea ei maestrosă și celor îndoelnici și celor batjocoritori. Și ei amuțesc și cad grămadă!

Aceasta e ziua Domnului, care acum își cere neîndurat și aduce la îndeplinire dreptul dumnezeesc.

Aceasta e ziua bisericii, care împreună cu învățătorul său dumnezeesc își prăznuște biruința. Aceasta este ziua preoției noastre când slujitorul credincios al lui Hristos și al bisericii Sale vede cu ochii conștiința cuvintelor: «celce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă, celce se lapădă de voi, de mine se lapădă».

După A. Huonder. *Părintele Terenție*

Amvonul să vorbească

N'are corpul atâtea trebuință de hrană, câtă are sufletul de cuvântul lui Dumnezeu. *Miniat.*

Sub titlul de mai sus Rev. Pr. din Timișoara scrie:

Nu arareori s'au ridicat obiecții puțin măgulitoare pentru mulți preoți trimiși la propovăduire. Și nu în puține cazuri s'a dovedit de întemeiată învinuirea, că preoții nu prea urcă amvonul și nu prea predică în biserică. Iar unde amvonul e mut, și unde casa lui Dumnezeu nu e izvor destul de bogat și fecund de învățături sfinte și mântuitoare, acolo credința slăbește și se clatină în caz de ispită; acolo viața morală e steapă și nu poate face așternut de virtuți creștinești pentru fericirea celor chemați la mântuire.

Adevărul cel vecinic, formulat în dictonul pus în fruntea acestor șire, poate nici odată nu ni-a sunat așa de stăruitor și la vreme așa oportună ca tocmai acum, în aceste zile de nemiloase zguduiri sufletești.

Inregistrăm cu deosebită bucurie, că fruntea clerului nostru, *părinți luminați din metropola bisericii noastre, profesori și preoți distinși din Sibiu*, au luat hotărârea laudabilă de a inaugura un ciclu de predici, ce le vor ține în Catedrală, în Duminecele sfintelor pasesimi.

Trebuia să se facă începutul. L-am așteptat. Și avem întemeiată nădejde, că pilda bună va fi urmată nu numai în centrele noastre culturale, ci pretutindenea, în toate satele și în toate bisericile, unde Mântuitorul își are trimișii săi spre urmare economiei de mântuire.

În protopopiatul Timișorii e veche ideea lătită între preoți, de a inaugura ciclu de predici și apoi a le da în tipar spre învățătură și spre mărturie posterității. Lipsa însă duhul determinării la acțiune. Poate preoțimea a așteptat să vadă pildă, să iee îndemn.

Pilda frumoasă e dată. Nimenea să nu șovăiască. Preoți, urcați amvonul și predicați evanghelia credinței, a vieții morale, evanghelia mântuirii.

La această datorie ne cheamă biserică, ne cheamă țara, ne cheamă neamul, ne cheamă Dumnezeu!

Cum se răspândește tifosul

Tifosul a secerat, și în anul acesta, nu puține jertfe în orașul Sibiu.

Știm, că bacilii de tifos se răspândesc prin apă, prin mâncări inficiale, prin atingerea cu bolnavi de tifos și prin muște.

Musca trecând de pe corpul omului bolnav, și de pe secrețiunile lui la omul sănătos, sau la unelte de mâncare, la vase și bucate, duce microbul, care sporește acolo în dragă voie și molipsește mai departe.

Stărpirea muștelor prin urmare este o problemă de căpetenie a igienei publice.

De astădată ne interesează mai mult oamenii, cari răspândesc bacilii de tifos.

În statele unite, înainte de război spaniol-american se observase, că bolnavii de tifos pot să dea mai departe bacilii, chiar înainte de-a li se declara boala. Se știa, că unii pacienți răspândesc bacilii de tifos și după boală săptămâni de rând, când bolnavul se consideră vindecat.

Există un tifos domol, când bolnavul nu zace dar totuși răspândește bacilii tifosului.

Într-o familie sibiană s'au ivit în anul 1916 mai multe îmbolnăviri de tifos. S'a dovedit, după unele cercetări zădărnice, că *bucătăreasa* din casă era izvorul microbilor. În curs de mai mulți ani aproape la toate familiile unde servise, s'au ivit îmbolnăviri de tifos.

Cazuri asemănătoare s'au întâmplat și în alte case.

S'a dovedit, că 3 la sută din reconvalescenții de tifos devin răspânditori ai boalei, și 80 la sută dintre aceștia sânt femei.

Este constatat că în 20% ale cazurilor de tifos, bacilii se găsesc în urină. Dar măsuri practice, bazate pe cunoașterea acestui fapt, de obicei rămân neexecutate.

Bacilul de tifos trăiește și în materiale ieșite din corpul oamenilor *sănătoși*, cari la aparență nici odată n'au suferit de tifos. În Germania sudvestică, cu prilejul unei epidemii, s'a dovedit, că în 1272 cazuri bolnavii de tifos au fost cauza infecției, și în 125 cazuri au răspândit tifosul oameni sănătoși.

Fiecare molipsire produsă prin răspânditori sănătoși ai tifosului, poate fi motorul unei serii întregi de molipsiri.

Lentz susține, că pentru cazul, când bacilul de tifos tot se mai ivește în termen de zece săptămâni după însănătoșare, probabil va continua să se ivească fără întrerupere pe lângă tot tratamentul medical. Amintește exemple, în care microbul tifosului s'a constatat, la persoane însănătoșate, și după 10 și 30 de ani.

În felul acesta s'a dovedit, cât de periculos este purtătorul de bacili pentru semenii săi. De obicei pune omul vina pe apă, lară muștele, lăptăreșele, măcelarii, vânzătorii de verdețuri, comercianții de alimente, servitoarele, bucătăreșele și membrii familiei, sânt purtătorii vii ai microbilor.

Asemenea lătesc boala: hainele nedesinficiale ale bolnavului, materiile lăpdate din corp, ivărul dela uși și porți, negrija spălării mâinilor.

Iată atâtea cauze a răspândirii primejdioasei boale!

Se cere ca nimeni să nu ascundă faptul că a suferit oare când de tifos.

Din timp în timp să ne supunem cercetării medicale. Căci prin neglijență lipsită de conștiință primejdium sănătatea și binele de-apropieului nostru.

NOUTĂȚI

Predică în catedrală. Dumineca trecută a predicat în biserică noastră catedrală protoiereul *Nicolae Ivan*. În legătură cu evanghelia despre fiul cel răscălit, a arătat căile și mijloacele, prin care suntem datori a ne apropia de biserică și școală și a ne cultiva limba, ferindu-ne de calea fiului răscălit din evanghelie. Predica a fost ascultată cu atențiune meritată.

Concedierea glotașilor bătrâni. Cu considerare la situația favorabilă, creată la frontul răsăritean, glotașii mai bătrâni, — până la 1870 inclusive, — vor fi concediați pe timp nedeterminat.

Socotirea timpului de vară. Din Viena se anunță: Cercurile interesate austro-ungare și germane au satorit, ca socotirea timpului de vară să se înceapă la 1 Aprilie 1918, cu două săptămâni mai curând decât în anul trecut, având să dureze până în 29 Septembrie. Astfel, timpul de vară în 1918 se va socoti cu patru săptămâni mai lung, decât în anul 1917.

Anunț. Conform ordonanței date de comanda supremă a armatei, încetează cu ziua de 25 Ian. a. c., pentru Ungaria, teritoriul mai depărtat al războiului; ear teritoriul mai restrâns al războiului cuprinde d'acoi încolo în Ungaria comitatele *Csik* și *Háromszék*, precum și orașul *Fiume* și împrejurimea. Pentru refugiați, cari se întorc în teritoriul restrâns, se dau *certificate de trecere* în Brașov, prin mijlocirea organelor polițiale competente.

† **Alexandrina Mathei.** Neconsolata familie a dat despre moartea dnei Alexandrina Mathei următorul anunț funebrel: Cu inima frântă de durere, conștii de pierderea ireparabilă, facem cunoscut, că mult iubita noastră mamă, bunică, soacră: *Alexandrina Mathei* născ. *Joanovici* și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului Luni, în 5/18 Februarie a. c. la 8 ore seara, în etate de 64 ani. În Berlin, unde așteptase

vindecare dintr'un morb greu, s'a stâns această scumpă viață în urma unei aprinderi de plămâni. Blandă și lină i-a fost trecerea. Conform dorinței mult iubitei noastre defuncte, rămășițele-i pământești au fost arse la Berlin, Luni în 12/25 Februarie a. c. la 4 ore d. a. și așezate provisor, după rîitul greco-oriental, până la strămutarea lor la Sibiu spre vecinică odihnă. Sfântul prohod s'a cetit tot Luni în 12/25 Februarie a. c. în limba română în biserica greco-orientală din loc. Fie-i somnul lin, memoria binecuvântată! *Zagreb*, în 15/28 Februarie 1918. — *Eugenia măr. Sostaric-Pisacic, Elena și Gheorghe A. Mathei*, ca fiice și fiu.

Pro Transsylvania. În ședința dela 27 Febr. a. c. a Reuniunii maghiare ardeleni din Cluj s'a făcut propunerea, ca din banii adunați de acțiunea «Pro Transsylvania» să se întrebuinteze suma de 3 milioane pentru spitale de copii, iar restul pentru creșterea copiilor săcui.

† **Pavel Boldea**, învățător în Borloveni vechi, în dieceza Caransebeșului, a murit după un serviciu de 41 de ani ca învățător. În mormântarea i s'a făcut în 16 Febr. în cimitirul din numita comună. În decedatul își deplâng pe părintele lor iubitor fiii săi Pavel Boldea, protopop militar și Gligore Boldea, maior. Răposatul a lăsat diecezei caransebeșene 10 mii de coroane, ear bisericii din Borloveni vechi 3200 coroane. Odihnească în pace!

Nu se mai bate toba. În urma unei ordonanțe, date de comanda armatei, se desființează baterea tobei, obișnuită la infanteria armatei noastre.

Deputațiune finlandeză în Budapesta. În 1 Martie a. c. a sosit la Budapesta o deputațiune finlandeză, ca să anunțe guvernului ungar formarea statului finlandez independent.

Demisiuni. După retragerea dela guvern a ministeriului Brătianu, vine acum știrea dela Corfu, că și-a înaintat demisia și guvernul sârbesc *Pașici*. Despre Troški se anunță că a părăsit Rusia.

Separarea bisericii de stat în Portugalia. Guvernul Portugaliei a modificat prin o ordonanță raportul dintre biserică și stat. Ordonanța șterge validitatea căsătoriilor bisericesti. Matricula trece cu totul în sfera de activitate a forurilor civile. Înființarea reuniunilor religioase se interzice, iar pe seama preoților se statorește salariu anual fix. În schimb se sistează darea bisericescă.

O dividendă. Institutul «Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület» din Budapesta a ținut adunare generală în 27 Februarie a. n. S'a decis ca din venitul de 13,145.793 coroane al anului 1917 după fiecare acție să se plătească 750 coroane.

Unul de pe câmpul de luptă pentru orfanii războiului. Bravul ostas *Vasile Surtea* de fel din Tăuni (comitatul Târnava mică), acum la regimentul numit «Feldartilerie» N 158, Bateria 2, Feldpost 420, m'a surprins în mod nu se poate mai plăcut cu o scrisoare înduioșătoare mai lungă, în care povestind, că deși orfan din copilărie de tată și sărac, și deși nu prea are prisoase de bani, dar gândindu-se la marea mulțime a orfanilor acestui crâncen război, din toată sărăcia lui trimite 30 cor. pe seama «Fondului Andrei baron de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor», dar dându-se înțietate orfanilor iubiților săi consăteni din Tăuni, *căzuți pe câmpul de onoare*.

De încheiere fratele Surtea zice: Ași dori ca această neînsemnată jertfă a mea să fie drept ajutor copiilor orfan, ca să-și poată câștiga învățătura de lipsă încă în cruda lor copilărie fără întârziere, și mai doresc, ca această faptă a mea să se publice în foile din Sibiu, ca și alții, aflând-o de bună, să mă urmeze cu sume mai frumoase sau mai mici, după cum le va da mâna credincioșilor și lăudătorilor de Dumnezeu.

— Alăturându-mă din toată inima la dorința bravului ostaș Surtea, îi aduc cele mai adânci simțite mulțumite: *Vic. Tordășianu*, președintele Reuniunii meseriașilor sibieni.

Pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au intrat la Cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, în restimpul dintre 22 și 28 Februarie 1918, contribuiri dela următorii: Silvia Tulvan 10 coroane, Mihail Weber 5 cor., Ioan Obermaier 5 cor., 1% dăruiri benevole 6 cor. 38. Direcția Cassei mulțumeste călduros tuturor donatorilor. Alte contribuiri

se primesc cu mulțumită la Cassa de asigurare a muncitorilor în Sibiu, piața Zeughof Nr. 5 și 6.

Băile dela Karlsbad. Locotenentă din Praga a înștiințat consiliul comunal din Karlsbad, că nu e în situația de a se în griji, să se deschidă sezonul de vară al băilor din acest oraș. Consiliul comunal a luat hotărârea, să facă totuși pregătirile pentru deschiderea sezonului din acest an.

Prețurile maximele pentru produse agricole. Foaia oficială sub Nr. 764/1918 M. E. a publicat ordonanța guvernului privitoare la prețurile maximele ale bucatelor din secerișul cel mai apropiat.

Prețurile, mai mari ca în anul trecut, s'au satorit, după 100 kg astfel:

Grâu.	Cor. 60—
Săcară, grâu mestecat, orz, ovăs, porumb comun (dinte de cal etc.) și mestecat.	52—
Porumb de soi (cincuantin, florentin etc.).	60—
Hrișcă	150—
Fasole	100—
Mazăre	120—
Linte.	150—
Bob	90—
Măzărice	90—
Măzărice de nutreț	150—
Rapiță	110—
Semințe de cânepă, in, bostan și floarea soarelui	150—
Mac	350—
Napi de zahăr	14—
" " nutreț	8—
Cartofi	18—

Prețurile se rapoartă la așa numita marfă de comerț, la stațiunea de încărcare, contra bani gata, fără saci, a cărora preț poate fi socotit separat.

Prețul maximal al porumbului se urcă, în conformitate cu termenul de furnizare, până la K 56-20 la porumbul comun și mestecat, și la K 64-55, la porumbul de soi, (cincuantin etc).

Asemenea se urcă prețul maximal al cartofilor, dacă furnizarea se face după 30 Noemvrie 1918 până la 31 Decemvrie 1918 cu 50 fileri; până la 31 Ianuarie 1919 cu K 1— iar dela acest termen, în intervaluri de câte o lună, până la 30 Iunie 1919, cu câte K 1— în total până la K 6— pro 100 Kg.

Pentru produsele agricole din recolta anului 1917 rămân în vigoare prețurile maximele de până acum.

Influența războiului asupra școlilor. Profesorul Dr. Paul Hildebrandt publică în ziarul «Vossische Zeitung», un articol despre starea sufletească a tinerimii din Germania la începutul războiului, și acum în al patrulea an de război.

La început însuflețirea a fost extrem de mare. Școlarii din clasele superioare, mai mult de 20.000 s'au prezentat ca voluntari, cu dorința de a ajunge cât mai repede în front. De pe fața lor puteai ceti sentimentele adânci de înflăcărat patriotism. Cu cei rămași acasă erau prevenitori. Altruismul și-a ajuns culmea. S'au început colectele de tot felul. Aurul, metalul, postavurile, albiturile, plantele de leac, oasele și alte obiecte, adunate pe seama țării, au luat proporții nebănuite.

Astăzi însă împrejurările s'au schimbat, tinerii au revenit apatici. Nu se mai însuflețesc când aud pe stradă trompetele soldaților, și nu se mai joacă de-a cătanele.

Ce e mai trist, se sporește înclinarea copiilor pentru crime. În institutele de corecțiune din Berlin sunt de trei ori mai mulți tineri criminali, ca în trecut.

Se lucră din răspuțeri, în scopul de a aduce din nou tinerimea pe calea adevărată a moralei.

Teatru cinematograf. Joi, în 7 Martie, se dă la *Apollo*, în Strada Schewis, *Califul barzelor*, dramă în cinci acte. Vineri și Sâmbătă, în 8 și 9 Martie: *Odaea Nr. 7*. Suplimente interesante în fiecare seară.

Cancelaria tehnică

a lui

Mihail Ittu, priminginer silvic
Nagyszeben-Sibiu, Str. Șaguna Nr. 8

Efectuește măsurări (orașe, domenii întregi, drumuri etc.) și compune planuri, prețuește păduri și domenii întregi, primește afaceri urbariale. 5—12

„CRIȘANA“

institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Brad — takaré- és hitelintézet részvénytársaság Brádon.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «CRIȘANA», sunt invitați prin aceasta la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Brad, Joi în 28 Martie n. 1918, la ora 2½ d. a., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, bilanțul anului 1917 și distribuirea profitului curat.
3. Intregirea direcțiunii și alegerea comitetului de supraveghiere.

Se atrage atențiunea domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din statute:

§. 21 al. 2. «Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutorii, curanzii prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și institutele prin reprezentanții lor legali, chiar dacă aceștia din urmă nu ar fi acționari». § 22. «Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți ca proprietari de acții în cărțile societății cu cel puțin 6 luni înainte de adunare și cari își depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers acțiile lor, eventual și dovezile de plenipotență la cassa societății, eventual la locurile destinate de direcțiune. Avizul despre depunerea acțiilor la locurile destinate are să sosească cu 24 ore înainte de ținerea adunării».

În legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea, respective primirea acțiilor și extradarea documentelor despre depuneri s'au designat toate institutele cari sunt membre la «Solidaritatea» din Sibiu.

Brad, la 16 Februarie st. n. 1918.

1—1 (43)

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1917. — Mérleg-számla 1917 december hó 31-én.

Pasiva — Teher.

Activa — Vagyon.	Cor. fil.	Pasiva — Teher.	Cor. fil.
Cassa — Pénzkészlet	33,496.40	Capital societar — Részvénytőke	400,000.—
Capitale elocate la alte bănci — Más intézeteknél elhelyezett tőkék	1,175,858.15	Fond general de rezervă — Általános tartalékalap	241,445.08
Cambii — Váltók.	625 575.—	Fond special de rezervă — Külön tartalékalap.	40,001.83
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	269,023 58	Fond de pensiune — Nyugdíjalap	84,251.62
Obligațiuni cu cavenți — Kötvény kölcsönök	82,945.—	Depozite spre fructificare — Betétek	1,751,713.12
Lombard — Előlegek értékpapírokra	2,252.—	Depozite de cassa — Pénztári illetékek	26,571.89
Efecte — Értékpapírok.	328,560.—	Creditori — Különféle követelő számla	9,113.28
Realități — Ingatlanok	136,000.—	Contribuție la depuneri — Hátralékos tőkekamatadó	2,895.35
	2,653,710.13	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék.	2,096.—
		Interese tranzitoare anticipate — Atmeneti kamatok	47,161.25
		Profit curat — Tiszta nyereség	48,460.71
			2,653,710.13

Debit — Veszteség.

Contul Perdere și Profit. — Veszteség és nyereség számla.

Credit — Nyeresség.

Debit — Veszteség.	Cor. fil.	Credit — Nyeresség.	Cor. fil.
Interese pentru depuneri spre fructificare — Betétkamat	59,344.35	Interese — Kamatok:	
Interesele fondului de pensiune — Nyugdíjalap kamatja	3,911.99	dela cambii — váltók után	66,946.20
Salare — Fizetések	11,773.11	dela imprumuturi hipotecare — jelzálogos kölcsönök	
Bani de cvartir — Lakbér	1,175.—	után	22,340.61
Diverse spese — Különféle költségek	9,316.27	dela obligațiuni cu cavenți — kötvénykölcsönök után	7,681.99
Chirie — Házbér	600.—	dela capitale elocate la alte bănci — más intézeteknél	
Marce de prezență — Jelenléti díjak	528.—	elhelyezett tőkék után	32,783.19
Contribuție — Adó.	15,873.87	dela efecte — értékpapírok után	7,422.03
Dare după interese de depuneri — Betétkamatadó	5,934.44	Chirii și alte aránzi — Házbérek és egyéb haszonbérek	11,039.38
Profit curat — Tiszta nyereség	48,460.71	Proviziuni — Jutalékok	8,704.34
	156,917.74		156,917.74

Brad, la 31 Decembrie 1917. — Brád, 1917. évi december hó 31-én.

Ghișa m. p., director executiv substitut — vezérigazgató helyettes.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Vasile Damianu m. p.,
prezident — elnök.

Cornel Lazar m. p.,
vice-prezident — alelnök.

Dr. Nicolae Robu m. p.

Aron Roman m. p.

Virgil Bulz m. p.

P. Rimbaș m. p.

Nicolae Bedea m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELO BIZOTTSÁG:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte. — Alulirott felügyelő bizottság a jelen számlákat átvizsgálta és helyesnek találta.

Brad, la 25 Februarie 1918. — Brád, 1918. évi február hó 25-én.

I. Perianu m. p.

Nicolau Popp m. p.

Ioan Imperat m. p.

Andron Bogdan m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere. — A felügyelő bizottság jelentése.

Onorată adunare generală!

În decursul anului trecut am ținut mai multe scontrări, cu cari ocazii ne-am convins despre corecta administrare a institutului.

Bilanțul încheiat cu finea anului 1917 cu un profit curat de K 48,460.71 l-am controlat și aflat exact.

Vă propunem deci: a) să binevoiți a aproba bilanțul, b) a distribui profitul curat în conformitate cu propunerile direcțiunii, la cari și noi ne alăturăm și c) a da pentru anul 1917 atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutului.

Brad, la 25 Februarie 1918.

I. Perianu m. p.

Andron Bogdan m. p.

Ioan Imperat m. p.

Nicolau Popp m. p.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

Meghivó.

A «CRIȘANA» takaré- és hitelintézet, részvénytársaság részvényeseit tisztelettel meghívjuk 1918. március 28-án dél után ½3 órakor, Brádon az üzlethelységében megtartandó

X-ik rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés alakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése az 1917 évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság kiegészítése és a felügyelő bizottság megválasztása.

Felhívjuk a t. részvényesek figyelmét az alapszabályok következő intézkedésére:

21. §. 2. bek. «A nők szavazataikat meghatalmazás után gyakorolják, a gondnokokat gondnokuk, erkölcsi, jogi személyeket, az intézeteket, törvényes képviselőik még az esetben is ha utobbiak nem volnának részvényesek». 22. §. «Szavazattal csak azon részvényesek bírnak, kiknek ebbeli minősége a társaság könyveibe legalább ½ évvel a közgyűlés határnapja előtt be lett vezetve, s a kik részvényeiket, illetve meghatalmazási okmányait a közgyűlés megtartása előtt, legalább 24 órával az intézet pénztáránál, illetőleg az igazgatóság által megnevezett helyeken le teszik, utobbiaknál eszközölt letétekről szóló elismervények azonban a közgyűlés előtt legalább 24 órával az intézethez meg kell érkeznie, különben elkesetnek tekintetik».

Ezen utóbbi §-ban foglaltakra való tekintettel értesítjük a t. részvényeseket, hogy a részvényeknek letétkénti elfogadásra az összes intézetek melyek a nagyszebeni «Solidaritatea» tagjai, fel vannak hatalmazva.

Brád, 1918. évi február hó 16-án.

Az igazgatóság.